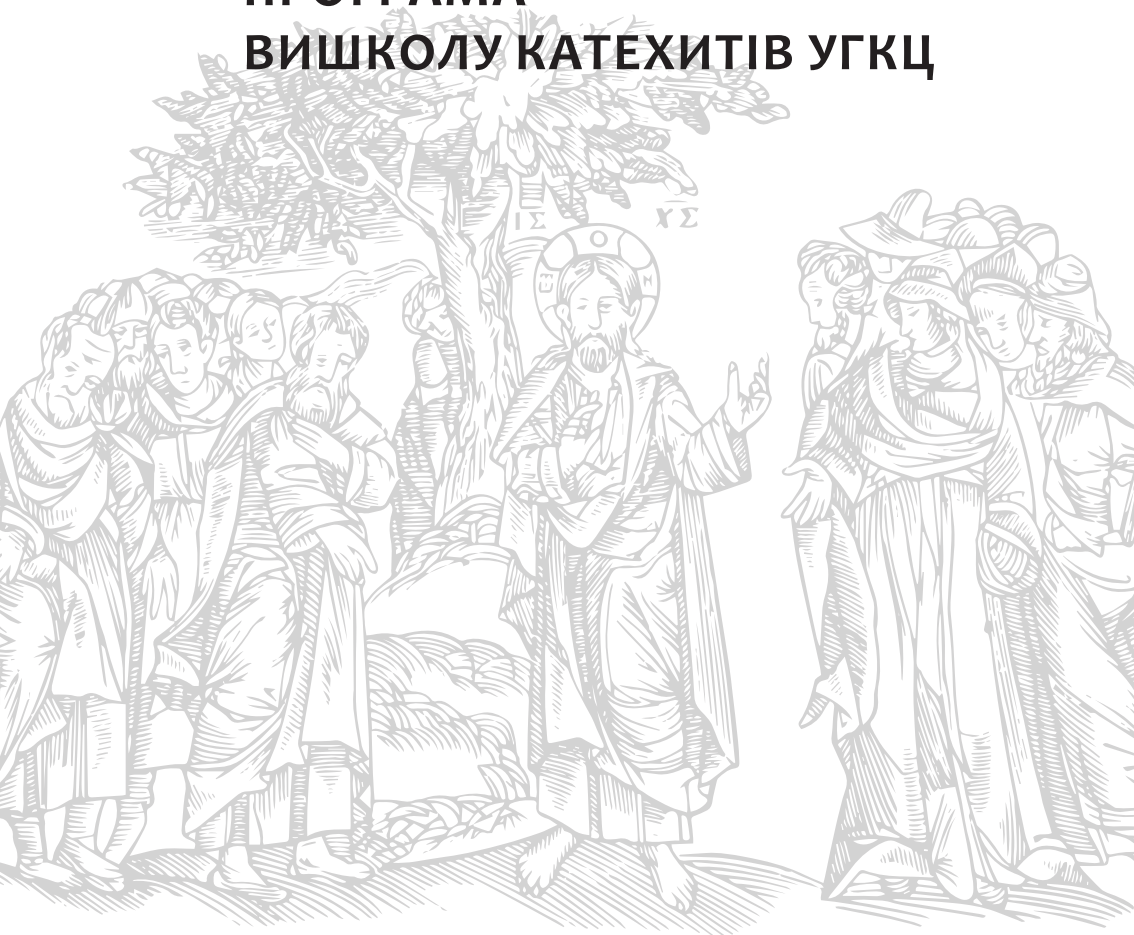

Патріарша катехитична комісія УГКЦ

ПРОГРАМА ВИШКОЛУ КАТЕХИТІВ УГКЦ

Львів 2020

ФОРМАЦІЯ КАТЕХИТІВ

Упорядник *Назар Дуда*

Видання здійснене за підтримки фонду Renovabis

Програма погоджена керівниками духовних освітніх закладів УГКЦ як спільна основа підготовки катехитів. Опрацьована на основі діючих навчальних програм відповідно до католицьких стандартів вищої релігійної освіти та державних стандартів підготовки служителів Церкви за спеціальністю «Богослов'я».

У профілі освітньої програми представлено загальні характеристики програми, очікувані результати, компетентності та кваліфікації випускників. Кредитно-модульна структура програми визначає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни. Анотації навчальних дисциплін синтетично представляють їх зміст та базову літературу.

Для керівників, викладачів і студентів духовних освітніх закладів.

Першочерговим завданням Церкви є євангелізація та катехизація — процес проголошення віри та супровід в ній. У Загальному катехитичному довіднику сказано: «Щоб добре функціонувала катехитична служба в партикулярній Церкві, найважливіше значення має відповідне душпастирство катехитів»¹.

Щоб зрозуміти, що саме мається на увазі під відповідним душпастирством катехитів, поміркуймо: хто покликаний проголошувати Слово Боже і виховувати у вірі Божий народ?

Катехитичний правильник УГКЦ відповідальними за катехизу називає передусім батьків і хресних батьків. Вони — перші вихователі віри своїх дітей. Єпископи — перші відповідальні за катехизу у своїх єпархіях. Священники — перші катехити в парафіях. Диякони, богопосвячені особи й миряни (тобто всі християни), прийнявши хрещення, покликані проповідувати Євангеліє, передавати віру у Христа та свідчити її власним життям².

Уся християнська спільнота відповідальна за євангелізацію та катехизацію. Та чи всі християни можуть належно реалізувати це своє покликання? Чи всіх християн можемо назвати катехитами?

Відповідь на це питання знаходимо в документах Церкви: «Катехит — це особа покликана, належно підготована, сформована та послана Церквою для служіння Слова і виховання у вірі Божого народу»³. Це визначення окреслює чотири сфери, про які треба подбати, щоб мати катехитів, котрі виховуватимуть у вірі Божий народ.

¹ *Загальний катехитичний довідник*, Львів: Свічадо, 1999, 223.

² Пор. *Катехитичний правильник УГКЦ*, Львів: Свічадо, 1999, 86-92.

³ Там само, 85.

Катехит — особа, сформована як людина і християнин

Катехити формуються передусім у середовищі своїх парафіяльних спільнот. Катехитичне покликання народжується, розвивається і здійснюється в парафії. Парафіяльна формація починається з хрещення дитини, продовжується у сім'ї, далі — в катехитичній школі, а відтак — в інших парафіяльних спільнотах.

Цей фундаментальний етап формації є дуже важливим, адже саме тут майбутні катехити мали б засвоїти фундаментальні правди християнської віри, реалізовуватися у спільноті та служінні, поглиблювати духовність, брати участь в літургійному житті Церкви, тобто стати правдивими парафіянами.

Катехити — це християни, які живуть згідно віри, беруть участь у парафіяльному соціальному та літургійному житті, є активними учасниками живої парафіяльної спільноти. Саме в парафіяльному середовищі плекається покликання до нової відповідальності самим стати вихователями у вірі. Лише особистісно та духовно сформовані особи можуть бути справжніми катехитами.

Катехит — особа, покликана Богом

Ми плекаємо покликання до священства, до богопосвяченого життя. Чи в наших парафіях дбаємо і молимося про покликання до катехитичного служіння? Плекаймо покликання катехитичного служіння! Декого з нас Бог в особливий спосіб кличе проголосувати Слово Боже та виховувати у вірі Божий народ. Від того, як вони це робитимуть, залежить виконання місії Церкви.

Парафія потребує катехитів. Турбота про покликання, формацію, підготовку й утримання катехита є свідченням того, що парафіяльна спільнота дбає про духовний і моральний розвиток своїх дітей, молоді, дорослих, різних груп та спільнот і прагне виконувати своє покликання проповідувати Євангеліє всім людям. Утім, обов'язок розпізнати і підтримати покликання катехита серед парафіян лежить на священнику — пароху, який від імені єпископа дбає про катехитичне служіння в парафії.

Спілкуючись із парохом, парафіяльною спільнотою, катехитами, головою єпархіальної катехитичної комісії, єпископ дбає про катехизацію для всіх вікових і спеціальних груп у парафії: чи

достатня кількість катехитів, чи катехити мають належну підготовку, чи беруть участь у постійній формації, чи мають підтримку від парафіяльної спільноти та пароха у катехитичній діяльності, чи мають благословення від єпископа для здійснення своєї місії від імені Церкви.

Катехит — відповідно підготована особа

Говорячи про належну підготовку катехита, слід зазначити, що вона охоплює різні виміри, а зокрема: бути, знати, вміти, діяти. У Загальному катехитичному довіднику зазначено: «Кожна душпастирська діяльність, яка не спирається у своїй реалізації на по-справжньому сформованих і підготованих осіб, ставить під загрозу її якість. Засоби праці не можуть бути дійсно ефективні, якщо не будуть використовуватися добре сформованими катехитами. Тому відповідне формування катехитів не може бути підмінене пристосуванням текстів і кращою організацією катехизи»⁴.

Отож, щоб стати катехитом, потрібно пройти певний шлях, який передбачає покликання, особисту формацію та професійну підготовку. Якою має бути професійна підготовка катехита, щоб він міг виконувати те, до чого його кличе Церква?

Успіх катехизації великою мірою залежить від «бути» катехита, від того, яким свідком Христа він є. Водночас, катехит повинен володіти базовими знаннями Святого Письма і вчення Церкви, мати християнське сприйняття Бога, світу і людей.

Він має бути вчителем, вихователем, професіоналом у педагогіці, дидактиці, методиці. У педагогічних питаннях катехит повинен бути не менш компетентним, ніж шкільний учитель. Тому, освітня програма з катехитики повинна включати належну доктринальну, педагогічну і гуманітарну підготовку, а також бути спрямованою на особистісний та духовний розвиток студента.

Постійна формація

«Катехитам слід дати не лише початкове виховання та знання, а й надалі поглиблювати їх знання зі Святого Письма,

⁴ Загальний катехитичний довідник, 234.

богослов'я, літургіки, катехитики та духовності»⁵. Навіть за наявності найкраще опрацьованих навчальних програм підготовки катехитів, важливою залишається їх постійна формація. Важливими є спілкування і співпраця з іншими катехитами. Катехит не може ізолюватися, не може бути ані самоуком, ані самовчителем, потребує постійної катехизації не так з книжок, як у спільноті. При цьому, зустрічі катехитів не повинні обмежуватися організаційними і дидактичними питаннями, а повинні ставати середовищем їхнього духовного, особистісного і церковного зросту.

Тут вагому роль відіграють єпархіальні катехитичні комісії, що повинні подбати про формування спільнот катехитів, в яких вони зможуть отримувати постійну духовну та методичну формацію.

Саме тому Загальний катехитичний довідник наголошує, що єпархіальне катехитичне душпастирство повинно приділяти першочергову увагу формуванню світських катехитів. Разом з тим треба звернути увагу на катехитичну підготовку священників, як під час навчання у семінарії, так і впродовж постійної формації⁶.

Катехит — особа, послана Церквою для служіння Слова і виховання у вірі Божого народу

Беручи на себе цю місію-покликання, катехит навчає не від себе, а від імені Церкви. Тому, має перебувати в єдності з нею, і приймати те, що Церква навчає і доручає йому через єпископа та священника. Саме тому катехитом є особа, яка отримала відповідну катехитичну підготовку, належать до спільноти катехитів, бере участь у постійній формації, має рекомендацію від пароха і місію на катехитичне служіння від правлячого єпископа.

Митрополит Андрей Шептицьких писав: «Найважливішою чесною доброю катехита є глибоке релігійне переконання та високе поняття про святість і важливість свого завдання. Нехай у кожному його слові пробивається сильна віра і ґрунтовна побожність. Водночас катехит мусить знати всі приписи катехи-

⁵ Катехитичний правильник УГКЦ, 92.

⁶ Пор. Загальний катехитичний довідник, 234.

тики й методики та пристосувати їх до життя. Без того буде він постійно наражений на багато помилок»⁷.

Катехити — це працівники на Господній ниві — у служінні Слова та вихованні у вірі Божого народу. Це особистісно і духовно зрілі особи, володіють душпастирськими знаннями і вміннями, діють у своїй церковній спільноті. Отримавши місію від Церкви, провадять повірених їм людей до Бога шляхом життя у вірі. Це належно підготовані особи, які вміють зацікавити до відкриття життєво важливих правд, доступно пояснити правди віри, ділитися з іншими своєю вірою і свідчити її власним життям.

Програма вишколу катехитів УГКЦ погоджена керівниками духовних освітніх закладів як спільна основа підготовки кваліфікованих катехитів — християнських педагогів. Опрацьована вона на основі діючих навчальних програм відповідно до католицьких стандартів вищої релігійної освіти та державних стандартів підготовки служителів Церкви за спеціальністю «Богослов'я».

У профілі освітньої програми «Катехитика» представлено її мету й характеристики, кваліфікації та можливості працевлаштування випускників, принципи навчання та оцінювання, очікувані результати навчання та компетентності випускників.

Кредитно-модульна система навчання та оцінювання визначає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни, додаткові дисципліни на вибір навчального закладу, практичну підготовку та атестацію студентів.

Анотації навчальних дисциплін синтетично представляють їх мету й завдання, зв'язок з іншими навчальними дисциплінами, тематичний зміст та базову літературу.

⁷ Митрополит Андрей Шептицький. *Правила для катехитів* (12 лютого 1909 р. Б.)

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «КАТЕХИТИКА»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва структурного підрозділу	Патріарша Катехитична Комісія
Ступінь вищої освіти Назва кваліфікації	Бакалавр вищої релігійної освіти Катехит, християнський педагог
Офіційна назва освітньої програми	Катехитика
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, тривалість навчання: 3 роки.
Цикл/рівень	НРК України — 6 рівень, FQ-EHEA — перший цикл, EQF-LLL — 6 рівень
Передумови	Загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська (за потреби інші регіональні мови).
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ct.ugcc.ua/
2. МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Підготовка кваліфікованих катехитів-християнських педагогів — фахівців навчальної й виховної діяльності у сфері духовного й морального виховання, орієнтованих на духовний розвиток учнів та управління власним духовним і професійним розвитком.	

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Предметна область	Галузь знань — 04 Богослов'я Спеціальність — 041 Богослов'я Спеціалізація — Катехитика Міждисциплінарна: 60% — Богослов'я 40% — Педагогіка, суміжні дисципліни
Орієнтація освітньої програми та спеціалізації	Підготовка катехита-християнського педагога до роботи в сфері духовного-морального навчання і виховання на основі християнської традиції, богослов'я і педагогіки.
Особливості програми	Програма містить три основних компоненти, до яких належать: <ul style="list-style-type: none"> • теоретична підготовка: вивчення догматичного, літургійного, морального і біблійного богослов'я, теорії та методики катехитики; • практично-професійна підготовка: катехетичні практики, стажування. • науково-дослідницька підготовка: участь у науково-дослідних проектах, підготовка і захист дипломного проекту.
4. ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність як фахівця з духовного-морального виховання. Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010: 2310.2 — Професіонал: богослов; 2460 — Професіонал в галузі релігії; 3340 — Катехит, вихователь; 3480 — Релігійний проповідник (євангеліст, благовісник та ін.).
Подальше навчання	Навчання за програмами: 7 рівня НПК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL

5. ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	<ul style="list-style-type: none"> • особистісно-орієнтоване викладання; • проблемно-орієнтоване навчання; • навчання, спрямоване на результат; • самонавчання; • практика під наставництвом досвідчених педагогів-практиків; • висококваліфікований викладацький склад; • можливість вибрати спеціалізацію відповідно освітніх та професійних інтересів. <p>Під час навчання студенти отримують досвід:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пізнавальної діяльності, що фіксується у формі знань; • творчої діяльності на основі зразків, що фіксується у формі уміння діяти; • діяльності в проблемних ситуаціях, що фіксується у формі уміння вирішувати складні завдання; • формування емоційно-ціннісного ставлення, що фіксується у формі особистої позиції.
Оцінювання	<p>Система оцінювання навчальних досягнень студентів програми базується на аналізі знань та компетенцій, здійснюється за 100-бальною рейтинговою системою.</p> <p><i>Форми контролю:</i> усні та письмові опитування, есе, дискусії, презентації, стендові доповіді, круглі столи, демонстрації практичних навичок, тестовий контроль, екзамени і заліки, захист курсових робіт, захист звітів пройденої практики та участі у проектах, презентації індивідуальних методичних розробок та науково-дослідних досліджень.</p> <p><i>Захист дипломного проекту, або складання загального іспиту:</i> Умовою допуску до захисту дипломного проекту, або складання загального іспиту є виконання студентом навчального плану в повному обсязі. Атестацію випускників здійснює Екзаменаційна комісія.</p>

6. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Інтегральна компетентність	
Здатність на основі християнської віри і життєвої позиції розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в ділянці катехитики (християнської педагогіки), що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теорій та методів богослов'я, педагогіки, інших наук.	
Загальні компетентності (ЗК)	
Інформаційна компетентність	Здатність мислити критично, здобувати, опрацьовувати, аналізувати, систематизувати, оцінювати різні види інформації, формулювати логічні висновки і практично їх застосовувати.
Продуктивна компетентність	Здатність докладати зусиль задля досягнення поставлених завдань і отримувати результат, виявляти проблеми і комплексно їх вирішувати, застосовуючи зокрема: креативність, інтуїцію, оригінальність, декілька підходів до рішення однієї проблеми, вміння проводити аналогію. Здатність діяти автономно, самокритично, приймати обґрунтовані рішення і відповідати за них. Здатність до особистісного та професійного саморозвитку, самоосвіти, самовизначення, конкурентоспроможності. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті знання, навички, досвід.
Комунікативна компетентність	Здатність вступати в комунікацію (спілкування), висловлюватись чітко й логічно, у зрозумілий спосіб, давати і отримувати зворотну інформацію, державною мовою усно та письмово. Здатність будувати позитивні, емпатичні, щирі відносини наставника з учнями, ефективно взаємодіяти з учнями та їх батьками.

Комунікативна компетентність (продовження)	Здатність адаптуватися і співпрацювати в команді, з керівництвом, колегами, представниками інших професійних груп різного рівня. Здатність розвивати в собі та виявляти у професійній діяльності врівноваженість, оптимізм, гуманність, інтелігентність, почуття гумору, доброзичливість, чуйність, толерантність, людяність, любов до людей, віру в їхні потенційні можливості.
Соціальна компетентність	Здатність орієнтуватися у соціальних ситуаціях, діяти соціально відповідально, реалізовувати свої громадянські права й обов'язки, діяти згідно чинного законодавства. Здатність діяти на основі принципів християнської моралі, професійної педагогічної етики, норм суспільної моралі, культури поведінки, загальнолюдських та національних цінностей. Здатність цінувати і плекати власну релігійну, національну, культурну спадщину і з повагою ставитися до особливостей інших людей, традицій та культури.
Фахові компетентності (ФК)	
Ціннісна орієнтація / духовно-моральна компетентність/ релігійність	Здатність сприймати світ, людей і події у християнській перспективі, діяти згідно християнської віри, позиції, моральних принципів. Здатність практикувати окремі види особистої та спільнотної молитви, молитовного читання Святого Письма, іспиту сумління. Здатність ефективно вирішувати комплексне завдання щодо особистісного, духовного і морального розвитку (власного і оточуючих).
Цілісне християнське знання та розуміння	Здатність описувати широке коло питань християнської віри, молитви і морального життя на основі глибокого знання та розуміння святого Письма, Катехизму УГКЦ, інших документів Церкви.

Ерудиція в області богослов'я	Здатність аналізувати, переосмислювати та представляти широке коло богословських питань на основі принципів, теорій, методів догматичного, літургійного, морального, біблійного богослов'я. Знання методів досліджень в межах окремих богословських та педагогічних дисциплін, уміння їх застосовувати на відповідному рівні під час наукових досліджень і дискусій.
Педагогічні навички	Здатність розуміти та уміло використовувати окремі педагогічні методи, форми, прийоми та засоби для планування та здійснення катехитичної діяльності, контролю успішності, супроводу у вірі.
Методичні навички	Здатність провести катехитичне заняття на основі плану-конспекту, скласти план-конспект заняття, укласти календарний план заходів, аналізувати, критично оцінювати, вдосконалювати їх. Здатність застосовувати, сучасні підходи, форми і засоби, інформаційні, комп'ютерні технології, медіа- та інтернет-ресурси у професійній діяльності та повсякденному житті.
Вирішення завдань	Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання теоретичних і практичних підходів богослов'я, педагогіки, суміжних дисциплін. Здатність робити оцінку завдань у галузі катехизації, знаходити відповідні рішення із чітким визначенням цілей, використанням відповідних методів і засобів.
7. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
Загальні	1. Демонструє здатність отримувати інформацію з різних джерел із використанням сучасних технологій, оцінює значення матеріалу згідно чітких критеріїв, логіку побудови матеріалу, відповідність висновків.

Загальні (продовження)	<ol style="list-style-type: none"> Аналізує інформацію, виділяє компоненти, розуміє їх структуру і взаємозв'язки, поєднує компоненти, щоб отримати нову системну цілість. Мислить критично, виявляє проблеми і комплексно їх вирішує, формулює логічні висновки і використовує їх на практиці. Демонструє уміння вступати в комунікацію (спілкування), висловлюватись чітко й логічно, у зрозумілий спосіб, давати і отримувати зворотну інформацію. Бере участь у дискусіях, пояснює, робить презентацію, усно та письмово, із використанням сучасних технологій. Демонструє послідовну, передбачувану професійну, соціальну та емоційну поведінку, врівноваженість, толерантність, повагу й увагу до інших людей, уміння співпрацювати з колегами, керівництвом, представниками інших професій різного рівня. Демонструє автономність та відповідальність, здатність до особистісного, духовного і морального, професійного саморозвитку, здорового способу життя.
Фахові	<p>Ціннісна орієнтація</p> <ol style="list-style-type: none"> Визнає християнську віру, згідно неї пояснює світ і події у христоцентричній перспективі. Діє згідно християнських моральних принципів, демонструє любов і довіру до Бога і до людей, участь у особистій та спільній молитві, читанні Святого Письма, Божественній Літургії, святих таїнствах. Християнські переконання і цінності конструктивно поєднує зі суспільними і культурними нормами, діє згідно стандартів професійної етики та вимог законодавства.

Фахові (продовження)	<p>Знання</p> <ol style="list-style-type: none"> Знає основні поняття й концепції догматичного богослов'я, описує питання віровчення на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Знає основні терміни, принципи, методи літургійного богослов'я, описує літургійні питання на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Знає основні поняття, принципи, методи морального богослов'я, описує моральні питання на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Знає основні поняття, концепції, методи біблійного богослов'я, описує герменевтику Святого Письма на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Знає основні поняття, концепції, принципи і методи катехитики-християнської педагогіки, описує сучасні підходи і принципи катехизації на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. <p>Розуміння</p> <ol style="list-style-type: none"> Розуміє та інтерпретує окремі питання догматичного богослов'я на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Розуміє та інтерпретує окремі питання літургійного богослов'я на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Розуміє та пояснює окремі питання морального богослов'я на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Розуміє та інтерпретує фрагменти книг Святого Письма згідно катехизму УГКЦ та інших документів Церкви. Розуміє, пояснює основні завдання та специфіку катехизації осіб різних вікових та соціальних груп на основі катехизму УГКЦ та інших документів Церкви.

Фахові (продовження)	<p>Застосування</p> <ol style="list-style-type: none"> Демонструє вміння застосовувати окремі дидактичні методи, форми, прийоми та засоби, сучасні інформаційні технології для планування та організації навчально-виховної діяльності, забезпечення контролю успішності. Здатен використати здобуті знання, уміння, досвід у підготовці, проведенні, аналізі катехитичного заняття згідно конспекту. Здатен використати здобуті знання, уміння, досвід у складанні плану-конспекту заняття відповідно до завдань, умов, очікуваних результатів. Здатен використати здобуті знання, уміння, досвід у розробці та впровадженні катехитичного календарного планування. Здатен використати здобуті знання, уміння, досвід у проведенні молитви, літургійній катехизі, підготовці до святих таїнств. Здатен використати знання, уміння, досвід у біблійній катехизі, молитовному читанні Святого Письма. Здатен використати знання, уміння, досвід у підготовці та проведенні християнських дозвільних заходів: табору, прощі, святкування.
8. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> Кваліфікований викладацький склад, науковці та фахівці-практики у сфері богослов'я, катехитики, суміжних напрямків. Співпраця з українськими та закордонними організаціями, участь у спільних проектах та програмах, залучення іноземних фахівців.

Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Аудиторії, оснащені комп'ютером, проектором, іншим технічним обладнанням.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання у навчальному процесі електронних освітніх ресурсів, змішаного навчання, дистанційного навчання. Змішане навчання, аудиторні лекційні та семінарські заняття, катехитична практика, із застосуванням он-лайн навчання, консультування, методів контролю, цифрових та аудіовізуальних технологій.

Форма атестації

Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі захисту кваліфікаційної дипломної роботи, або загального іспиту та завершується видачею документа встановленого зразка із присвоєнням кваліфікації: Катехит-християнський педагог.

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Навчальні дисципліни, практики (змістові модулі)	Ауд. год	ЄКТС
1. НОРМАТИВНІ (ОБОВ'ЯЗКОВІ) НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
1.1. Цикл загальної підготовки		
<i>Філософія</i>		
Філософія	20	5
Логіка	12	3
Теодіцея та метафізика	16	4
Релігієзнавство та сектознавство	16	4
<i>Педагогіка-психологія</i>		
Педагогіка	16	4
Психологія	16	4
Психологія релігії та розвитку	16	4
Методологія наукового дослідження	12	3
1.2. Цикл професійної підготовки		
<i>Біблійне богослов'я</i>		
Вступ до біблійних наук	20	5
Старий Завіт (П'ятикнижжя та історичні книги)	12	3
Старий Завіт (Поетичні книги)	12	3
Старий Завіт (Пророчі книги)	12	3

Новий Завіт (Синоптичні Євангелія)	12	3
Новий Завіт (Павлівський корпус)	12	3
Новий Завіт (Йоанівський корпус)	12	3
Догматичне богослов'я		
Вступ до богослов'я (фундаментальне)	20	5
Тринітарне та пневматологія	12	3
Христологія та сотеріологія	12	3
Маріологія,	12	3
Есхатологія	12	3
Еклезіологія	12	3
Екуменізм	12	3
Літургійне богослов'я		
Вступ до літургійних наук	20	5
Літургійний рік	12	3
Час і простір Церковної молитви	12	3
Коментар Божественної Літургії	12	3
Святі Таїнства	12	3
Моральне богослов'я		
Моральне богослов'я (фундаментальне)	20	5
Східнохристиянська духовність	16	4
Моральне богослов'я (спеціальне)	20	5
Інші дисципліни		
Патристика	24	6
Історія християнства	24	6

Історія християнства в Україні	24	6
Канонічне право	16	4
Катехитика		
Катехитика (фундаментальна)	20	5
Катехитика (дидактика і методика)	20	5
Катехитика (спеціальна)	20	5
Методика катехитики (практикум) 1	16	4
Методика катехитики (практикум) 2	16	4
Методика катехитики (практикум) 3	16	4
Методика катехитики (практикум) 4	16	4
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
2.1. Цикл професійної підготовки — Методика катехитики практикум (на вибір навчального закладу і студентів)		
Методика євангелізація	16	4
Методика застосування інтерактивних методів у катехизації	16	4
Методика біблійної катехизи	16	4
Методика катехизації дітей дошкільного віку	16	4
Методика катехизації дітей молодшого шкільного віку (7–10 рр.)	16	4
Методика підготовки до святого таїнства Покаяння	16	4
Методика катехизації підлітків та молоді	16	4
Методика катехизації сім'ї	16	4
Методика катехизи дорослих	16	4

Методика організації і проведення ЛХТ	16	4
Методика організації парафіяльних спільнот	16	4
Методика застосування інформаційних технологій в катехизації (Мас-медіа і катехиза)	16	4
Катехизація через засоби масової комунікації	16	4
2.2. Цикл професійної підготовки — Додаткові дисципліни (на вибір навчального закладу і студентів)		
Пасторальне богослов'я	16	4
Богослов'я ікони та сакральне мистецтво	16	4
Покликання і місія мирян	16	4
Сучасний стан християнства в Україні і світі	16	4
Біоетика	16	4
Соціальне вчення Церкви	16	4
3. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА		
Катехитична практика	40	10
Опрацювання курсової роботи	32	8
4. АТЕСТАЦІЯ		
Захист дипломного проекту або Загальний екзамен	32	8

АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1. Нормативні (обов'язкові) навчальні дисципліни

1.1. Цикл загальної підготовки

ФІЛОСОФІЯ

Філософія

Курс спрямований на вивчення історії становлення філософських знань від початку їх утворення до сьогодення. Він складається зі вступу, де висвітлюються методологічні проблеми вивчення філософії взагалі, структури філософських знань, зв'язку філософії з іншими гуманітарними науками, в тому числі богослов'ям. Перший розділ присвячений античній філософії. Сюди входить філософська культура Далекого і Близького Сходу, але основний акцент робиться на давньогрецькій і римській філософії того періоду, коли вона близько підійшла до християнської філософії середніх віків. Другий розділ охоплює християнську філософію середніх віків, зокрема апологетику, патристику і схоластику, а також середньовічну містику. Третій розділ — модерна філософія розглядає раціоналізм, емпіризм, сенсуалізм XVII ст., а також філософію доби барокко, просвітництва, романтизму. Серед сучасних напрямків філософії виділяються позитивізм, екзистенціалізм, постмодернізм і сучасна релігійна філософія. Філософія покликана збагатити духовний світ студентів, озброїти їх фундаментальними знаннями з історії світової філософської думки, сформувати у них філософську культуру і широкий світоглядний кругозір, виховати на основі загальнолюдських гуманістичних цінностей високоінтелектуальних, ерудованих спеціалістів.

Мета курсу — оволодіння студентами базових знань з історії світової філософії, а також стрижневих філософських питань.

Література

1. Татаркевич В., *Історія філософії. У трьох томах*, Львів: Свічачо, 1997, 1999.
2. Рассел Б., *Історія західної філософії*, Київ: Основи, 1995.

Логіка

«Логіка» є філософською дисципліною, вивчення якої в структурі релігійної освіти сприяє визначенню сфери функціонування раціонального (логічного) мислення, пізнанню закономірностей організації абстрактно-понятійної мисленнєвої діяльності та наукового знання, підвищенню логічної культури професійного мислення та формуванню навиків критичного аналізу богословського знання в процесі науково-дослідницької діяльності. Мета курсу — формування і вдосконалення логічної культури мислення студентів, розвиток у них навичок абстрактно-понятійного та критичного мислення шляхом: а) свідомого використання знань про закономірності абстрактно-понятійної мисленнєвої діяльності; б) розрізнення типів логічних помилок; в) здійснення логічно обґрунтованих за змістом та коректних за формою висновків; г) ознайомлення із оптимальними способами доведення та спростувань, тактичними і стратегічними прийомами ведення дискусій та полемік; д) усвідомлення механізмів формування теоретичного знання та критеріїв їх логічної коректності.

Література

1. Шепетяк О., *Логіка*, Київ: Фенікс, 2015.
2. Тофтул М., *Логіка*, Київ: Академія, 2002.
3. Бондар Т., *Логіка*, Київ: КУБГ, 2011.

Теодіцея та метафізика

Курс призначений подати основні відомості теодицеї та метафізики, які служитимуть для формування головних понять, розуміння взаємозв'язків із патристичною літературою, формування навиків побудови християнської філософії, читання і аналізування творів мислителів. Мета курсу — засвоєння основного понятійного матеріалу, для вмілого його застосування під час вивчення богословських дисциплін. Ґрунтовно укладений фактичний матеріал підтверджується багатьма авторитетними першодже-

релами, які не можна уникнути під час проведення серйозних богословських дискусій та без яких будь-яка полеміка довкола існування чи природи Бога у науковому світі буде вважатися безпідставною. Поглиблене вивчення метафізичних і теодіційних проблематик, дасть змогу слухачам не лише переконатися у правоті висновків, а й вживати їх у своїй практиці.

Література

1. Декарт Р., *Метафізичні роздуми*, Київ: Юніверс, 2000.
2. Паскаль Б., *Думки про релігію*, Львів: Місіонер, 1995.
3. Єленський В., *Велике повернення: Релігія у глобальній політиці та міжнародних відносинах кінця ХХ — початку ХХІ століття*, Львів: УКУ, 2013.

Релігієзнавство та сектознавство

Навчальний курс є дисципліною, в якій подається систематичний виклад зведених у ціле розрізнених знань про релігію. Курс аналізує закономірності й специфіку релігійного життя, висвітлює місце та роль релігії в соціально-культурному процесі. Послідовно висвітлюються різні періоди буття і функціонування релігій, від ранньоісторичних форм до етнічних та світових релігій. Детально розглядаються конфесії, поширені на території України. Використовуючи здобутки українських та зарубіжних релігієзнавчих досліджень, студенти ознайомлюються з основними підходами щодо аналізу джерельного матеріалу, його опрацюванням та узагальненням. Курс повинен допомогти студентам правильно сформулювати світоглядні орієнтації, уявлення про духовні цінності, відродити втрачені здобутки національної духовної культури.

Література

1. Шепетяк О., *Історія релігій, Том 1*, Жовква: Місіонер, 2019.
2. Шепетяк О., *Історія релігій, Том 2*, Жовква: Місіонер, 2019.

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Педагогіка

Предмет включає вивчення студентами основних здобутків вітчизняної і зарубіжної педагогічної теорії та практики, сучасних досягнень у галузі розвитку інноваційних підходів, технологічних механізмів і змісту навчально-виховного процесу, особливостей освітніх тенденцій в сучасному світі, характеристик основних педагогічних технологій, моделей та форм організації навчання у школі, структури педагогічної діяльності та основних елементів педагогічної майстерності вчителя; формування у студентів спеціальних вмінь і навичок організації, цілевизначення і планування своєї діяльності як вчителя, відбору змісту освіти, методів, засобів та форм навчання, ефективного здійснення дидактичної і виховної діяльності, аналізу педагогічного процесу, прийняття управлінських рішень. Окрім здобуття професійних знань, студенти мають змогу розширити свій світогляд та інтелект, вдосконалити комунікативні здібності, збагатити внутрішній світ і підвищити рівень загально-культурного розвитку.

Література

1. *Історія української школи і педагогіки*. Хрестоматія / упоряд. О.О. Любар; ред. В.Г. Кременя, Київ: Т-во «Знання», КОО, 2003.
2. *Педагогічна майстерність*. Підручник / ред. І.А. Зязюна, Київ: Вища школа, 2004.
3. Підласий І., *Практична педагогіка або три технології*. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти, Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004.

Психологія

У програмі розглядається сучасний стан розвитку психології як науки; її зв'язок з гуманітарними та природничими науками, зокрема з богослов'ям. Подаються основні завдання психології. Описуються методи пояснення, розуміння та впливу на психіку людини. Розкривається сутність природи психіки людини. Даються основні поняття про особистість людини: її потреби, мотиви, цінності (зокрема, релігійні потреби та цінності), темперамент, характер, здібності. Подається характеристика, різно-

види та особливості пізнавальних психічних процесів (відчуттів, сприймання, пам'яті, мислення, мовлення, уяви та уваги), емоційно-почуттєвої та вольової сфери людини.

Метою курсу є засвоєння студентами знань, необхідних для успішного ведення катехитичної та пасторальної діяльності. Водночас студенти мають пізнати особливості власної психіки та навчитися регулювати їх прояви. Курс має сприяти духовному зростанню студентів, навчити орієнтуватися у подіях, викликаних психологічними чинниками.

Література

1. Максименко С. Д., Соловієнко В. О., *Загальна психологія*, Київ: МАУП, 2000.
2. Партико Т., *Курс загальної психології*, Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002.
3. *Психологія. З викладом основ психології релігії* / ред. Ю. Макселона, Львів: Свічадо, 1998.

Психологія релігії та розвитку

Дисципліна розглядає психічні процеси, пов'язані із релігійністю особи: релігійна свідомість, релігійний досвід, релігійний розвиток, релігійна криза і навернення. Також займається питаннями соціально-психологічного характеру: динаміка процесів всередині релігійної групи, взаємовплив у релігійній групі, функція релігії в суспільному житті. Мета курсу — вивчення і засвоєння студентами явищ та закономірностей процесів, які мають місце у релігійному житті особи. У програмі розглядаються основні проблеми психології релігії та психології розвитку. Розкриваються основні закономірності вікової мінливості психіки людини, описуються методи вивчення вікових змін психіки. Проаналізовані основні етапи онтогенезу психіки людини: пренатальний період, період новонародженого, дитинство, підлітково-юнацький, дорослість і старість. Висвітлюються основні проблеми педагогічної психології, дається психологічна характеристика процесу навчання.

Література

1. Заброцький М. М., *Вікова психологія*, Київ: МАУП, 1998.

2. Москалець В., *Психологія релігії*: посібник, Київ: Академвидав, 2004.
3. *Психологія: з викладом основ психології релігії* / ред. о. Ю. Макселон, Львів: Свічадо, 1998.

Методологія наукового дослідження

Курс має практичне спрямування і покликаний виробити у студентів навички самостійної наукової праці. Завдання дисципліни полягає в ознайомленні студентів з можливими варіантами проведення самостійних досліджень, структурою наукового пошуку та етапами творення наукового тексту, головними засадами високої якості наукової праці. Курс покликаний через систему практичних контрольних завдань дати студентам необхідні практичні навички до самостійного наукового пошуку, критичного мислення та аналізу, підготовки наукових текстів різного типу, а також ознайомити студентів з поняттям наукового методу, його теоретичними та практичними аспектами.

Література

1. Барщевський Т., *Богословська методологія. Конспект лекцій для студентів*, Львів 2015.
2. *Вимоги та правила щодо написання та оформлення наукових робіт для студентів ФБФ* / упоряд. Т. Барщевський, О. Гірник, Львів: Видав. УКУ, 2015.
3. Еко У., *Як написати дипломну роботу. Гуманітарні науки*, Тернопіль: Мандрівець, 2007.

1.2. Цикл професійної підготовки

БІБЛІЙНЕ БОГОСЛОВ'Я

Вступ до біблійних наук

Курс розглядає теми, пов'язані з розумінням процесів від усного Слова Божого до виникнення текстів і формування канону Біблії; інтерпретації Біблії в різні часи; основні положення теорії перекладу; божественне натхнення Біблії. Особлива увага приділяється ознайомленню з інструментами, необхідними для дослідження біблійних текстів з богословської, історичної, літературної перспективи.

Мета курсу — представити основну інформацію про історію формування, поділ, інтерпретацію, натхнення і переклади Біблії та сформувати вміння використовувати вибрані інструменти, методи і підходи для читання і дослідження Біблії.

Література

1. Браун Р., *Введение в Новый Завет*, Том 1-2, Серія «Современная библеистика»), Москва: Библийско-богословский институт св. апостола Андрея, 2007.
2. Джирланда А., *Ключ до Біблії. Старий Завіт* / переклад з італійської П. Смука, Львів: Свічадо, 2006.
3. Головащенко С., *Біблієзнавство*, Київ: Либідь, 2001.

Старий Завіт (П'ятикнижжя та історичні книги)

Курс вивчає перші п'ять книг Біблії. Святе Письмо як зафіксоване раз і назавжди Слово Боже — поряд із Традицією — становить фундамент християнської віри, а його вивчення — перший і необхідний крок у будь-якій богословській рефлексії. П'ятикнижжя, як і весь Старий Завіт, є пам'яткою релігійної літератури стародавнього Ізраїлю, тому для його розуміння не обійтись без залучення таких дисциплін як історія Ізраїлю, біблійна археологія чи релігієзнавство. Але насамперед Старий Завіт є словом Бога, мовленим до вибраного народу, і заповіданням Євангелія. Тому теж в процесі викладення матеріалу постійно звертатимемося до таких предметів, як загальний вступ до Святого Письма, фундаментальне і догматичне богослов'я, як теж до послання Нового Завіту. Курс передбачає як загальне ознайомлення із Торою Мойсея, так і детальну екзегезу деяких вибраних фрагментів (переважно на семінарських заняттях). Розглядаються також деякі синтетичні теми як, наприклад, теологія святості у П'ятикнижжі чи порівняльний аналіз Заповітів Бога із людьми (із Ізраїлем). У лекціях поєднується історично-критичний підхід із синхронічним. Метою курсу є ознайомлення студентів із змістом та теологією перших п'яти книг Старого Завіту. Студент має навчитись читати і розуміти цю частину Священного Писання як натхненне Сло-

во Боже, письмовий вираз Божої економії спасіння і одночасно як книги, що мають свою непросту історію написання.

Література

1. Антонини Б., *Экзегезис книг Ветхого Завета*, Москва: Колледж католической теологии им. св. Фомы Аквинского, [б.р.].
2. Барщевський Т., *П'ятикнижжя й історичні книги СЗ. Конспект лекцій*, Львів 2016.
3. Свідеркувна А., *Розмови про Біблію. Старий Завіт*, Львів: Свічадо, 2008.

Старий Завіт (Поетичні книги)

Курс вивчає групу біблійних книг, які в християнському каноні називають поетичними, або дидактичними книгами, або ж ще книгами мудрості. Святе Письмо як зафіксоване раз і назавжди Слово Боже — поряд із Традицією — становить фундамент християнської віри, а його вивчення — перший і необхідний крок у будь-якій богословській рефлексії. Курс передбачає насамперед загальне ознайомлення із специфікою літератури мудрості стародавніх народів Близького Сходу і підкреслення специфіки тієї ж літератури в Ізраїлі. Студенти ознайомляться зі змістом і теологією книг, буде мати місце детальніша екзегеза вибраних фрагментів. Вивченню окремих книг приділятиметься відносно більше уваги з огляду на їх значну роль у структурі християнської літургії й молитви (Псалми), символіки (Пісня Пісень) чи значній актуальності релігійних і світоглядних проблем, які в них піднімаються (Йов, Еклезіаст). Метою курсу є ознайомлення студентів із змістом та теологією книг мудрості Старого Завіту. Студент має навчитись читати і розуміти цю частину Священного Писання не лише як компендіум життєвої мудрості Ізраїлю, але насамперед — як натхненне Слово Боже, актуальне для віруючої людини XXI століття.

Література

1. Антонини Б., *Экзегезис книг Ветхого Завета*, Москва: Колледж католической теологии им. св. Фомы Аквинского, [б.р.].
2. Джирланда А., *Ключ до Біблії. Старий Завіт*, Львів: Свічадо, 2006.

3. Свідеркувна А., *Розмови про Біблію. Старий Завіт*, Львів: Свічадо, 2008.

Старий Завіт (Пророчі книги)

Навчальна дисципліна охоплює дослідження і вивчення творів Ізраїльських пророків VIII-IV (III) ст. до Хр., таких як Амос, Осія, Ісаїя, Міхей, Єремія, Єзекиїл, Йоїл, Авдій, Йона, Наум, Авакум, Софонія, Аггей, Захарія, Малахія. В такий спосіб курс з однієї сторони подає короткий огляд історії Ізраїлю, а з іншої надає цій історії богословського значення, як місцю зустрічі Бога і людини. Мета курсу — вивчення студентами пророчих текстів Старого Завіту, історії їх написання та пізніших застосувань в богослов'ї, а також методів екзегези цих текстів.

Література

1. Барщевський Т., *Пророчі книги. Конспект лекцій*, Львів: Католицько-педагогічний інститут, 2007.
2. Мелло А., *Кто такие пророки? Грамматика пророчества / переклад з італійської А. Соколова*, Москва 2015.
3. Свідеркувна А., *Розмови про Біблію. Старий Завіт*, Львів: Свічадо, 2008.

Новий Завіт (Синоптичні Євангелія)

Дисципліна зосереджує увагу на Євангеліях від Матея, Марка та Луки і на книзі «Діяння Апостолів». Як повстали перші три Євангелія? Чому вони мають так багато спільного поміж собою і водночас різняться одне від одного? Який зв'язок між ними? Це ті питання, що лежать в основі синоптичної проблеми, що виникла внаслідок видання трьох перших Євангелій як Синоптичних у другій половині XIX століття. Написання цих творів тісно пов'язане з історією народження та діяльності Церкви у I столітті. Мета дисципліни — представити студентам процес виникнення цих творів у контексті подій, що вони ж представляють, як також і процес дослідження цих творів останніми століттями.

Література

1. Гондецкий С., *Введение в синоптические евангелия*, Москва: Духовная Библиотека, 2004.

2. Левинская И., *Деяния апостолов. Историко-филологический комментарий*, Москва: ББИ, 1999.
3. Януш Черський, *Вступ до книг Нового Завіту* / переклад з польської Л. Біленької-Свистович, Львів: Видавництво ЛБА, 1997.

Новий Завіт (Павлівський корпус)

Предмет зосереджує увагу на новозавітних посланнях, за виключенням листів Євангелиста Йоана. Основна увага приділяється листам Апостола Павла, що становлять значну частку матеріалу. Павло був великим Апостолом про якого маємо багато відомостей не лише із його листів, але і з книги Діяння Апостолів. Використовуючи ці джерела є нагода пізнати цього чоловіка ближче та ознайомитися із його богословським світоглядом. Мета дисципліни – представити студентам процес виникнення цих творів у контексті подій I століття. Подати панораму основних богословських тем Апостола Павла, що висвітлюються у його листах. Ознайомити із змістом листів як Павла так і Якова, Петра та Юди. Надати необхідні знання для отримання навиків читання та розуміння цих творів.

Література

1. *Dictionary of Paul and His Letters* / ред. G. F. Hawthorne, R. P. Martin. Illinois. Downers Grove: InterVarsity Press, 1993.
2. Баркли У., *Толкование Посланий апостола Павла*, Единбург: ВСБ, 1986.
3. Райт Н. Т., *Что на самом деле сказал апостол Павел: был ли Павел из Тарса основателем христианства?*, Москва 2004.

Новий Завіт (Йоанівський корпус)

Навчальна дисципліна «Йоанівський корпус» являється вершиною екзегези Старого і Нового Завіту. З однієї сторони курс підсумовує важливіші знання як з богослов'я, так і з філософії, даючи студентові можливість їх поглибити, а з іншої пропонує завжди нові розв'язки сучасних проблем у світлі Євангельського Об'явлення. Мета курсу – надати студентам краще розуміння і можливість інтерпретації Євангелія від Йоана, Послань Йоана і Одкровення на основі розуміння ключових слів, історії утворен-

ня тексту, розуміння технік розповіді, а також екзегези деяких уривків тексту, які можуть послужити як приклад.

Література

1. Барщевський Т., *Йоанівський корпус. Конспект лекцій*, Львів, 2016.
2. Браун Р., *Беседи с евангелистом Иоанном*, серія «Читая Библию», Москва: Библейско-богословский институт св. апостола Андрея, 2002.
3. Райт Н. Т., *Откровение Иоанна. Популярный комментарий* / перевод с английского Г. Ястребов, Москва 2013.

ДОГМАТИЧНЕ БОГОСЛОВ'Я

Вступ до богослов'я (фундаментальне)

Предметом вивчення дисципліни є богослов'я, його мета, завдання, місце і значення як для християнства загалом так і у житті віруючої людини зокрема. Програма передбачає ознайомлення з основними поняттями, теоріями та концепціями богословської науки; передумовами її повстання, розвитку і поширення. В курсі передбачено ознайомлення із джерелами, структурою і поділом богослов'я. Розглядається проблеми науковості богослов'я та своєрідність богословського пізнання, його методи. Приділяється увага етапам розвитку богословського мислення, головним богословським парадигмам минулих часів і сучасності, розумінню основних понять, зокрема, догмату, теологумену, керигм, ересі тощо. Нарешті пропонується аналіз проблеми поєднання віри і розуму у богослов'ї; встановлюється зв'язок між Божественним Об'явленням (Одкровенням), Переданням (Традицією) і Святим Письмом (Біблією), Вчительським урядом Церкви, працею богословів та вірою Божого народу.

Література

1. Августин Архиеп., *Руководство к основному богословию*, Минск: Харвест, 2001.
2. Волконский А., *Католичество и священное предание Востока*, Жовква: Жовківська міська типографія, 1992 (репринт).
3. Кравчук А., *Догматичне богослов'я Католицької Церкви. Докладний виклад і роздуми*, Львів: Стрім, 1994.

Тринітарне та пневматологія

Програма курсу пропонує студентам вивчити основні аспекти тринітарної доктрини Церкви, її джерела, розвиток та богослов'я. Найважливішим джерелом для тринітарного богослов'я є новозавітне об'явлення в особі Ісуса Христа: саме Він, Друга Особа Божа, воплочений Син Божий, відкриває людям правду про Пресвяту Трійцю. Студентам пропонується поглиблене вивчення східного тринітарного богослов'я та подається західний підхід богословського осмислення про Пресвяту Трійцю, оскільки ці дві традиції часто формувалися в залежності та у відмінності одна від одної. Програма має за ціль також вказати, як тринітарна доктрина поширювалась серед слов'янського християнського світу. Метою дисципліни є ознайомлення студентів з основними джерелами, етапами розвитку тринітарної доктрини Церкви та навчити яким є богослов'я Трійці у Святому Письмі, його формування та поглиблення у творах східних та західних Отців Церкви, у сучасному світі. Тринітарне богослов'я повинно спрямувати студентів до екуменічного мислення, вивчаючи східну і західну богословську концепцію Пресвятої Трійці, та виховати у них християнське життя на основі засад троїчного богослов'я.

Література

1. Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха», Львів: Свічадо 2012.
2. Бобринской Б., *Таинство Пресвятой Троицы*, Москва, 2005.
3. Кравчук А., *Догматичне богослов'я Католицької Церкви. Докладний виклад і роздуми*, Львів: Стрім, 1994.

Христологія та сотеріологія

Курс пропонує студентам основи і осмислення богословських концепцій про виникнення і розвиток різних напрямків у Христології і Сотеріології. Зміст курсу побудований на систематичному розгляді еволюції розуміння особи Ісуса Христа в християнській богословській традиції від апостольських часів до сучасної христологічної парадигми. У цьому курсі не лише накреслено контури «портрету» Ісуса Христа в різних богословсько-історичних контекстах, але дано можливість зрозуміти, що і хто є основною динамікою наукового і духовного діалогу про Христа і з Христом. Саме у цьому питанні криється відповідь щодо спасіння люди-

ни. Метою курсу є розвиток у студентів поглибленого розуміння явищ і процесів, які відбувалися у богословсько-історичному розвитку і становленні христологічних і сотеріологічних концепцій; а також висвітлити богословський підхід до проблематики східної християнської думки; виробити вміння давати богословську інтерпретацію змін у христологічному і сотеріологічному мисленні минулого, та сучасних тенденцій розвитку науки про особу Ісуса Христа.

Література

1. *Догматичне богослов'я Католицької Церкви* / упоряд. М. Добош, ред. А. Кравчук, Львів: Стрім, 1994.
2. Каспер В., *Ісус Христос* / ред. А. Павлишина, Київ: Дух і Літера, 2002.
3. Москалик Я., *Нарис христологічної доктрини*, Львів: Львівська Богословська Академія, 1998.

Маріологія

Дисципліна тісно пов'язана з Христологією. Маріологічні догми і твердження прямо походять від христологічної доктрини, і її ще більше підтверджують. Програмою курсу передбачається розгляд широкого спектру питань, що складають зміст даного предмету. Зацікавлення Марією з Назарету, незважаючи на деяке охолодження віри в різні епохи, походить від давнього і живого відчуття Церкви, згідно якого особа Марії, не будучи центром, є, однак, центральною в християнстві. Вона знаходиться в самому таїнстві Воплочення, в серці таїнства Відкуплення. І все це не відбувається в силу самонавіювання християн, але через премудрий план Отця і виразну волю Христа. Отож, Маріологія представляє особу Діви Марії як образ, парадигму людини на шляху до Бога. Сучасне богослов'я вивчає Богородицю під багатьма аспектами: тринітарним, пневматологічним, еклезіологічним і антропологічним, феміністичним, екуменічним, пасторальним і літургійним. Така багатовекторність значно збагачує Маріологію. Тому, необхідно мати точні і правдиві координати для наукових пошуків у цій ділянці. Можна сказати, що Матір Божа перевищує обмеження певних конфесійних особливостей, ставши універсально присутньою, значимою для всіх християн. Більш ніж елемент

богослов'я, Марія представлена як суттєвий образ автентичного людського і християнського буття.

Література

1. De Fiore S., *Maria nella teologia contemporanea*, Roma: Centro di Cultura Mariana «Madre della Chiesa», 1991.
2. Кудасевич И., *Матеръ Искупителя. Библейские библейские размышления* / переклад К. Войцель, Люберцы: Издательство Францисканцев, 2000.
3. Лужецький І., *Життя Матері Ісуса*, Рим: Видав. оо. Василян, 1989.

Есхатологія

Предметом вивчення навчальної дисципліни є християнське вчення про кінцеву долю кожної людини, всього людства і цілого всесвіту. Мета дисципліни полягає в тому, щоб навчити студентів головних правд християнської віри про остаточну долю людини і всесвіту у світлі Божого Об'явлення і церковного передання. Представити систематичний виклад головних есхатологічних питань, окреслених Святим Письмом, Переданням та Учительським Урядом Церкви та показати, що християнська віра є проголошенням спасіння і шляхом до остаточного сповнення людини та історії. Програмою курсу передбачається розгляд широкого спектру питань, що складають зміст предмету. Попри систематичний і детальний виклад головних тем, розглядатимуться гострі питання, які в свій час викликали хвилю богословських дискусій. Такими темами будуть питання перехідного стану між смертю індивідуума і загальним воскресінням, антропологія «душі-тіла», воскресіння тіла і його значення по відношенню до Другого Пришестя Ісуса Христа, цінність очищення в есхатологічній стадії, вічність мук у пеклі та інше.

Література

1. Mcdannell C.- Lang B., *Storia del Paradiso*, Milano: Garzanti, 1991.
2. Гольбик Ф., *Чистилище. Страждання, радощі та приятелі бідних душ*, Львів: Місіонер, 1996.
3. Шорнборн К., *Відповідь християнства на виклик реінкарнації // Актуальні теми Есхатології: Документи, коментарі і студії*, Ватикан, 2000.

Еклезіологія

Еклезіологія — це систематична рефлексія над історичним та богословським феноменом Церкви з урахуванням богословського доробку різних християнських Церков. Цей курс ознайомить студентів з головними напрямками в сучасній Еклезіології і навчить виходити поза конфесійні стереотипи та шукати спільних елементів, властивих для Христової Церкви. Дасть розуміння тяглості у тотожності помимо історичного розвитку помісних Церков. Шукаючи догматичних зразків існування єдності у різноманітності, особливу увагу буде звернено на життя нерозділеної Церкви в I тисячолітті. Студенти зможуть ознайомитися з найновішими документами про Церкву, які були опубліковані в різних помісних християнських Церквах. Важливим буде ознайомлення студентів з головними еклезіологічними ідеями богословської традиції Київського християнства. Мета курсу — ознайомлення студентів з головними рисами біблійного образу Церкви, з розвитком Церкви у післяапостольську добу та головними мотивами Святотітцівської науки про Церкву. Вивчення предмету дасть розуміння тяглості у тотожності помимо історичного розвитку Церкви. Особливу увагу буде звернено на життя нерозділеної Церкви у першому тисячолітті, шукаючи там догматичних зразків існування єдності у різноманітності. Студенти ознайомляться з найновішими документами про Церкву напрацьованими в результаті екуменічного діалогу.

Література

1. *Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації*, Львів: Свічадо, 2014.
2. Водопівець І., *Еклезіологія Церква Христова*, Рим-Львів: Свічадо, 1994.
3. Де Любак А., *Роздуми про Церкву*, Київ: Дух і Літера, 2010.

Екуменізм

Дисципліна являє собою систематичну рефлексію над історичним та богословським феноменом поділів у Церкві. В курсі буде проаналізовано ті дії та починання, які у зв'язку з різними потребами Церкви та відповідно до вимог часу, виникають і скеровуються до єдності християн. Курс є самостійною богослов-

ською дисципліною. Він логічно й тематично пов'язаний з курсом Історії Церкви, як також з іншими богословськими курсами, зокрема з догматичним богослов'ям. Мета курсу — ознайомити студентів з глибинними причинами поділів у Церкві Христовій та з головними етапами змагань за відновлення втраченої єдності. Особливу увагу курс звертає на життя нерозділеної Церкви, шукаючи там зразків подолання догматичних та юрисдикційних суперечок.

Література

1. *Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації*, Львів: Свічадо, 2014.
2. Іван Павло II. Енцикліка «Щоб всі були одно», Рим, 1995.
3. *Знаки Часу. До питання порозуміння між Церквами* / ред. З. Антонюк, М. Маринюк, Київ: Сфера, 1999.

ЛІТУРГІЙНЕ БОГОСЛОВ'Я

Вступ до літургійних наук

Курс ознайомлює студентів з основними поняттями і визначеннями, які стосуються Літургії і літургіології. Особлива увага приділяється вивченню і категоризації літургійних наук, основних джерел та документів в ділянці Літургії та літургіології. Курс передбачає також вивчення фундаментальних методологічних течій та принципів у цій ділянці. Осмислення та оцінка богослужіння як «Одкровення в дії» та як онтологічної передумови для всього богословствування. В ході курсу робиться особливий акцент на загальне ознайомлення із історичним розвитком богослужіння та самої літургіології.

Курс передбачає також впровадження у основну літургійну термінологію, ознайомлення з основними літургійними колами та типами богослужінь візантійської традиції.

Метою та завданнями курсу є вивчення студентами закономірностей історичного та богословського розвитку церковної літургійної традиції взагалі та візантійської традиції зокрема. Впровадити в основні закони формування літургійних обрядів. Ознайомити з основними документами, котрі творять та регулюють конкретну літургійну традицію. Подати основну церковно-

літургійну та наукову термінологію, пов'язану із дослідженням літургії.

Література

1. Кунцлер М., *Літургія Церкви*, Львів 2001.
2. Рудейко В., «Христос посеред нас». *Впровадження у літургійне богослов'я Церков візантійської традиції*, Львів 2015.

Літургійний рік

Курс спрямований на формування у студентів загального уявлення про літургійний рік християнина візантійської традиції, богословські основи та історичний розвиток окремих свят та групування у їх річні цикли. Програма передбачає ознайомлення із основними джерелами знання про богослужбові практики річного кола богослужень візантійської традиції.

Основним завданням курсу є уможливити студентам побачити богослужби церковного кола з властивою їм гимнографією у їхньому історичному контексті, допомогти розглянути сучасне богослуження у світлі змін у богослов'ї першого тисячоліття. Оскільки окремі свята та їх групування в певні цикли початково були локальними традиціями окремих церков і, до певної міри, збереглися там у їх первісному контексті, порівняльна літургіка буде основним методом для кращого прояснення історії та богослов'я окремих свят.

Окремо наголошуватимуться культурні впливи на мистецьке наповнення християнських свят, а також культуротворчі впливи християнства.

Розуміння проблематики творення річного літургійного кола має стати підставою для осмислення сучасної практики літургійного святкування церкви та спонукати до пошуку вирішення проблем, котрі в ній існують (приклад — різні дати святкування Різдва і Пасхи в східній і західній Церквах).

Вивчення студентами закономірностей історичного та богословського розвитку процесу формування літургійного року в Візантійській традиції від найдавніших часів до прийняття християнства на Україні-Руси та характерного лише для нашої традиції розвитку цього процесу аж до сьогоденних часів.

Література

1. Катрій Ю., *Пізнай свій обряд*, Львів, Свічадо 2004.
2. Битбунов Г., *Дванадцять праждники*, Москва 2011.

Час і простір Церковної молитви

Курс лекцій має на меті ознайомити студентів із базовими поняттями відношення християн до реалізації богослужбового життя у часі і просторі. Зокрема, увагу присвячено засадам християнської сакральної архітектури та феномену щоденної молитви християнина.

Студенти ознайомлюються із історичним розвитком та сучасним багатоманіттям традицій щоденної молитви. Важливою частиною курсу є представлення взаємозв'язків християнської та старозавітної традицій, а також різноманіття традицій всередині християнства, зокрема у Східних Католицьких Церквах. Основна увага при цьому буде зосереджена на візантійській традиції.

Результатом курсу має бути спроможність студентами використовувати знання християнської архітектури та щоденної молитви для формування катехитичних лекцій та представлень християнського культурного світогляду через призму щоденного молитовного життя церкви.

Література

1. Квінлан Е. — Рудейко В. (Видд.), *Світло єси, Христе. Богослужіння добового кола. Антологія досліджень*, Львів 2012.
2. Тафт Р., *Богослуження часослова на сході і на заході*, Львів 2013.
3. Рудейко В., *Часослов за каноном лаври святого отця нашого Сави*, Львів 2016.
4. Рудейко В., *Часослов 24-х часів*, Львів 2017.

Коментар Божественної Літургії

Курс має на меті відкрити для слухачів богословські й духовні основи Божественної Літургії. У візантійському обряді приділяється увага ознайомленню з широкою гамою свідчень ранньої Церкви про евхаристійну практику, та трактуванню ехва-

ристійного богослов'я Отцями Церкви. Курс передбачає читання та обговорення евхаристійних текстів сучасної традиції та традиції ранньої, а також Святоотцівських та наукових літургійних коментарів. У рамках курсу залучаються також джерела інших християнських традицій з метою унаочнення та розкриття глибшого значення візантійського евхаристійного богослов'я. Основна увага приділяється читанню та коментуванню самих текстів ерхаристійних літургій у візантійському обряді.

Метою курсу є представлення історичного розвитку візантійського евхаристійного богослужіння, вказати на існуючі коментарі до нього та навчити студентів самостійно читати і коментувати літургійні тексти.

Література

1. Соловій М., *Божественна Літургія*, Львів 1999.
2. Дрібненький В., *Життя у повноті. Божественна Літургія (Служба Божя) у висвітленні християнської віри*, Львів 1997.
3. Шмеман А., *Евхаристія — Таїнство Царства*, Львів 2015.

Святі таїнства

«Святі таїнства» — це курс лекцій, що допомагає слухачам глибше пізнати найголовніше таїнство, яким є Христос. Саме Він встановив сім святих таїнств для рятувальної та освячуючої дії Церкви. Христові таїнства охоплюють усі важливі хвилини життя християнина: Завдяки їм, християнське життя народжується й зростає, оздоровляється і отримує дар місії. Беручи участь у лекціях, слухач дізнається про Хрещення, Миропомазання та Євхаристію, як про таїнства християнського втаємничення, в яких закладаються основи християнського життя. Ці три святі таїнства у східній церковній традиції звершуються разом. Через Покаяння та Єлеопомазання людина зцілюється, а через таїнства служіння: Подружжя й Рукоположення отримує особливу благодать Святого Духа для будовання спільноти, об'єднаної Христом. Також через святі таїнства дарується життя у Христі, що є основою християнської моралі.

Метою курсу є представити студентам вчення Христової Церкви щодо семи святих таїнств, висвітлюючи такі аспекти: визначення, встановлення, догматичний, історичний, каноніч-

ний та практичний. Також внутрішня застанова студентів над своїм особистим ставленням до святих таїнств дає можливість в подальшому, вже катехитам належно передати цю науку дітям, молоді та дорослим.

Література

1. Шевців І., *Святі тайни і їх здійснювання в українському обряді*. Мельбурн 1982.
2. Кунцлер М., *Літургія Церкви*. Львів 2001.
3. Шмеман А., *За життя світу. Таїнства і Православ'я*. Львів 2009.

МОРАЛЬНЕ БОГОСЛОВ'Я

Моральне богослов'я (фундаментальне)

Курс відповідає методологічній концепції викладання богослов'я як сукупності окремих богословських дисциплін. Він є першою частиною в групі дисциплін морального богослов'я. Мета курсу — з'ясувати, в чому полягає і як будується моральне життя християнина. Перш ніж відповісти на запитання: що і як я маю робити? треба дати відповідь на запитання: хто є я? Курс ставить собі за мету не лише навчити людину теоретичного вчення Церкви про принципи християнського життя, але вміти застосовувати їх на практиці. В основі предмету лежить християнське бачення моралі, розгляд людського вчинку у світлі християнського життя. Людина, створена на образ і подобу Божу, повинна пізнати своє покликання від Бога і цілеспрямовано мандрувати до нього. Основні моральні теми, з якими ознайомляться студенти: сутність християнської моралі; особа — суб'єкт моральності; людський вчинок; Божий закон; сумління; гріх і покаєння — викладені в тісному зв'язку з розумінням людини як духовної особи.

Література

1. *Катехизм УГКЦ «Христос — наша Пасха»*, Львів: Свічадо 2012.
2. *Катехизм Католицької Церкви*, Жовква: Місіонер 2002.
3. Іван Павло II, *Енцикліка Veritatis Splendor*, <http://catholicnews.org.ua/enciklika-ivana-pavla-ii-veritatis-splendor-syayvo-istini> (19.03.2020).

4. Шевчук С., *Життя у Христі. Моральна Катехиза*, Львів, УКУ 2004.

Східнохристиянська духовність

Курс ознайомлює студентів з основними аспектами Східнохристиянської духовності, передумовами її постання, розвитку і поширення. Курс розрахований на формування знань про предмет духовності у контексті богословської науки і про виникнення і розвиток духовності християнського Сходу. Зміст курсу побудований на систематичному розгляді еволюції розуміння Євангелії Ісуса Христа в східнохристиянській духовній традиції: від апостольських часів, до сучасної парадигми духовного життя. Основний напрямок курсу — дослідження цілей духовного життя і головних способів їх досягнення. Центральне місце присвячене розгляду проблематики «живого» богослов'я в контексті якого молитовне життя відіграє головну роль. В цьому напрямку розглядається богослов'я чистої молитви та «Ісусова» молитва. Метою дисципліни є розвиток у студентів поглибленого розуміння явищ і процесів, які відбуваються у духовній царині людської особи, богословський підхід до цього східної християнської думки; виробити вміння давати богословську інтерпретацію духовних проблематик.

Література

1. *Катехизм УГКЦ «Христос — наша Пасха»*, Львів: Свічадо 2012.
2. *Християнська сакральна традиція. Віра, духовність, мистецтво. Матеріали I Міжнародної наукової конференції*, м. Львів, 23-24 листопада 2009 р., Львів: Львівська Духовна Академія, 2009.
3. Шпідлік Т., *Духовність Християнського Сходу*, Львів: Видавництво ЛБА, 1999.

Моральне богослов'я (спеціальне)

Курс представляє вчення Церкви про християнську мораль у світлі східної та святоотцівської традиції, яка акцентує на високому покликанні та гідності людини як образу і подоби Божої. Роль совісті і значення Божих заповідей в досягненні правдивої свободи. Поняття про гріх та природу головних гріхів і їх

взаємозв'язок подано у душі східної традиції. Також висвітлені питання родинного життя, біоетики, цінності та збереження людського життя. Заторкнуті питання про моральні принципи суспільного устрою, дія християнина у спільноті, його внесок у добробут своєї держави, а також, розглядатимуться питання екології і відповідальності людини за Боже створіння. Курс має на меті представлення моральні засади християнського життя у світлі Божого Об'явлення, Традиції та науки Учительського Уряду Церкви. Детально розглядаються Божі Заповіді та Євангельські блаженства як дороговкази на шляху людини до Бога. Завданням курсу є формулювання принципів і норм, які регулюють співжиття людини з Господом Богом та її ближнім.

Література

1. Катехизм УГКЦ «Христос — наша Пасха», Львів: Свічадо 2012.
2. Катехизм Католицької Церкви, Жовква: Місіонер 2002.
3. Шевчук С., *Життя у Христі. Моральна Катехиза*, Львів, УКУ 2004.
4. Тимчишин Б., Цюпа Л., *Божі заповіді та Євангельські блаженства*, Львів, Свічадо 2016.

ІНШІ ДИСЦИПЛІНИ

Патристика

Дисципліна розглядає теми, пов'язані з розумінням процесів народження богословських текстів і формування богослов'я. Особлива увага приділяється ознайомленню з найрізноманітнішими інструментами, необхідними для всебічного дослідження патристичних текстів з історичної, літературної, богословської і філософської перспективи. Представлені також основні інструменти для праці з окремими богословськими науками: догматичним та біблійним богослов'ям. Мета курсу — вивчення студентами життя, творчості та богослов'я найвизначніших Отців, вчителів та письменників Церкви від I по XIV ст., ознайомлення з головними періодами розвитку святоотцівської традиції та історичних обставин кожного періоду, з особливим наголосом на визначенні особливостей святоотцівського богослов'я, його місця серед

інших богословських дисциплін та його відношення до актуальних питань сьогоденного церковного життя.

Література

1. Василів П. *Перший Нікейський Собор. Історичні передумови та його богословсько-філософський контекст. Правила Отців Першого Нікейського Собору*, Львів: Місіонер, 2009.
2. Лаба В., *Патрологія*, Львів: Свічадо, 1998.
3. Падовезе Л., *Вступ до Патристичного Богослов'я* / переклад з французької Г. Теодорович, Львів: Свічадо, 2001.

Історія християнства

Навчальний курс є академічною дисципліною, яка дає аналітичний огляд загальної історії християнства в його основних формах і виявах, як у відносинах з навколишнім світом (концепція взаємодії церкви і держави), так і у внутрішній логіці його розвитку. Даний курс подає ідею сприйняття християнства як цілісної конфесійної та культурно-релігійної традиції. Релігійно-богословським відповідником цієї ідеї можна вважати уявлення про єдину позаконфесійну Церкву Христову або ідею єкуменічного християнства. Після огляду релігійно-культурного середовища Палестини, в якому виникла Церква, зображується еволюційний процес її становлення та розвитку у Римській імперії. Докладно розглядається історія Вселенських соборів, процес навернення на християнство народів Європи та місіонерську діяльність на інших континентах. Особлива увага приділяється історії виникнення національних Церков. Подається панорама релігійного життя доби середньовіччя, секуляризаційних процесів ранньомодерної та модерної доби. Завершує курс огляд антихристиянського терору, що його проводили тоталітарні режими в XX столітті.

Мета курсу — використовуючи здобутки української та зарубіжної історіографії ознайомити студентів з основними підходами, щодо аналізу джерельного матеріалу, його опрацювання та узагальнення. Розглянути у вселенському контексті основні релігійні, політичні, соціальні та культурні процеси, які впливали на розвиток християнства, а також діяльність основних діячів

та учасників подій, які впливали на становлення сучасного християнського світу.

Література

1. Архиепископ Ігор Ісіченко. *Загальна Церковна історія*, Харків, 2001.
2. Гі Бедуел. *Історія Церкви*, Львів, 2000.
3. Йозеф Лортц. *Історія Церкви. Рассмотренная в связи с историей идей*, Том 1: Древность и средние века, Москва, 1999.

Історія християнства в Україні

Навчальний курс є академічною дисципліною, в якій подається систематичний виклад історії християнства в Україні від княжої доби до відновлення незалежності України в 1991 р. Даний курс аналізує закономірності й специфіку релігійного життя, богословські, культурні, політичні й соціально-економічні підстави українського християнства на основі всестороннього означення з історичними джерелами і найновішими здобутками історіографії. Послідовно висвітлюються різні періоди буття і функціонування християнства на українських землях: за умов княжої України-Руси, під час Литовсько-Польської держави, в період підготовки і проведення Берестейської унії, в Речі Посполитій до її поділів, під владою Російської і Австро-Угорської імперій, а також під час радянської влади. Мета дисципліни — ознайомити студентів з основними підходами щодо аналізу джерельного матеріалу, його опрацювання та узагальнення, використовуючи здобутки української та зарубіжної історіографії. Курс повинен допомогти студентам з'ясувати співвідношення Східних і Західних впливів на релігійне життя в Україні впродовж тисячоліття, оцінювати історію християнства на українських землях в контексті всієї української і навіть європейської історії.

Література

1. А.Г. Великий, ЧСВВ. *З літопису християнської України*, книга I-IX, Рим, 1968.
2. А. П. Власто. *Запровадження християнства у словян*, Київ, 2004.
3. Софрон Мудрий. *Нарис історії Церкви в Україні*, Рим — Львів: Видавництво оо. Василіян, 1995.

4. «Ковчег». *Наукові збірники з церковної історії, УКУ.*

Канонічне право

Наш обряд не є тільки літургійним, богословським та духовним спадком, але також і дисциплінарним (під дисципліною розуміється канонічне право) (кан. 28). Метою курсу є за, відповідно вибраними тематиками ККСЦ, підготувати катехитів, щоб вони у світлі Євангелія навчали про сенс життя, проголошували моральні засади, обороняли гідність людської особи та права, а найголовніше — берегли об'явлену істину, її глибоко досліджували і вірно голосили, ставши слухняними помічниками учительського уряду Церкви для спасіння душ.

Література

1. *Кодекс Канонів Східних Церков*, Рим 1993.
2. Димид М., *Канонічне право III. Учительське служіння Церкви та святі таїнства*, Львів, 2008.
3. Недунгат Д., *Путівник по Східному Кодексі. Коментар до кодексу канонів Східних Церков*, Львів, 2008.

КАТЕХИТИКА

Катехитика (фундаментальна)

Курс представляє основні аспекти ідентичності та фундаментальні виміри катехитичного служіння в актуальному контексті суспільства і Церкви. Висвітлюється актуальна ситуація, проблематика і напрямні катехитичного служіння. Точкою відліку та орієнтиром представлення матеріалу є найважливіший офіційний катехитичний документ *Загальний Катехитичний Довідник* (1997). Особлива увага в часі лекцій приділяється післясоборовим катехитичним роздумам. Важливе місце у курсі відведено також аналізу зв'язку катехитичного служіння з вимогами сучасної культури. Метою курсу є представити актуальну проблематику катехизи, а також поглибити знання про ідентичність і основні виміри катехитичного служіння. Зокрема, ознайомити студентів з основними компонентами післясоборової катехитичної віднови, показати взаємозв'язок катехитичного служіння з культурою,

обґрунтувати місце і роль катехизи у пастирській праці Церкви, донести студентам знання щодо проблем методу у катехизі.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів 1999.
2. *Катехитичний правильник УГКЦ*, Львів: Свічадо 1999.
3. Мудрий С., *Катехитика*, Івано-Франківськ: Івано-Франківський Теологічно-Катехитичний Духовний Інститут, 1996.

Катехитики (дидактика та методика)

Методика та дидактика катехитики є дисципліною катехитики, яка представляє вміння правильно підібрати і використати різного роду методичні засоби на катехитичних зустрічах. Метою курсу є представити студентам знання про методологію катехизи, щоб за допомогою використання різних методологічних технологій глибше опанувати катехитичну науку, а також забезпечити ефективність процесу катехизації. Важливим є навчити студентів правильно підбирати методологічні форми навчання згідно критеріїв, за якими слід визначати вибір відповідної катехизи. Пояснити важливість використання методів в катехизі, де учасник бачить частку своєї праці. Навчити правильно, відповідно до віку практично застосовувати ці методи.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів: Свічадо, 1999.
2. *Інструкція щодо Причастя немовлят і дітей в УГКЦ*, Львів, 2015.
3. *Серія катехитичних посібників «З нами Бог»*, Львів: Свічадо.
4. *Навчаймося з радістю. Активні методи в катехизі*, Львів, 2004.

Катехитика (спеціальна)

Спеціальна катехитика є прикладною катехитикою. Розглядає проблематику і методологію катехизації осіб в особливих ситуаціях, різних вікових груп, з особливими потребами. Мета дисципліни — розглянути теоретичні основи і тренувати практичні вміння студентів у ділянці катехизації осіб у різних станах та середовищах. Дисципліна розглядає специфіку дидакти-

ки спеціальної катехитики, беручи до уваги можливості і ситуацію учасників. Студенти навчатимуться застосовувати біблійні, етичні, екуменічні основи у контексті християнської традиції, задіюючи засоби мистецтва і новітні психопедагогічні технології. Одне з основних завдань дисципліни — здійснити психопедагогічну підготовку студентів, сформувати у них уміння планувати і проводити заняття зі спеціальної катехитики відповідно цілей і дидактичних принципів праці з конкретною групою осіб в їх соціокультурному середовищі, беручи до уваги їх можливості та потреби.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів 1999.
2. *Серія катехитичних посібників «З нами Бог»*, Львів: Свічадо.
3. *Душпастирський катехитичний порадишник*, Львів 2012.

Методика катехитики (практикум з предметів циклу професійної підготовки)

Курс включає ознайомлення з методами навчання, як такими та сучасними методами катехизи. Характеризуються методи катехизи на окремих етапах розвитку людини. Завдання дисципліни полягає в ознайомленні студентів з Методикою катехизи певної вікової або соціальної групи, як також поглиблення певних методів катехизи. Підчас цього курсу передбачені практичні заняття, які мають допомогти навчитися застосовувати катехитичні методи підчас катехизи. Метою курсу є ознайомлення з головними методами катехизи, які мали б допомогти катехитові більш ефективно проводити катехизу, для дітей, підлітків, молоді та дорослих.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів 1999.
2. *Серія катехитичних посібників «З нами Бог»*, Львів: Свічадо.
3. *Душпастирський катехитичний порадишник*, Львів 2012.

2. Вибіркові навчальні дисципліни

2.1. Цикл професійної підготовки (на вибір навчального закладу та студентів)

Методика застосування інформаційних технологій в катехизації (Мас-медіа і катехиза)

У програмі дисципліни — огляд моделей комунікації, аналіз зв'язку Церкви і соціальної комунікації, огляд церковної доктрини і документів. Використання Церквою мас-медіа у вихованні та комунікації. Етичні питання у діяльності мас-медіа у процесі глобалізації. Мета дисципліни — проаналізувати вчення церкви про мас-медіа та вивчення способів використання їх у релігійному вихованні і навчанні.

Література

1. Здоровега В., *Теорія і методика журналістської творчості*, Львів: ПАІС, 2000.
2. Кузнецова О.Д., *Основи масової комунікації*, Львів: ЛДУ, 1996.
3. *Церква і соціальна комунікація. Найголовніші документи католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа* / упоряд. М. Перун, Львів: Видавництво УКУ, 2004.

Методика застосування інтерактивних методів у катехизації

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на розкриття теоретичних основ та формування практичних навиків проведення занять із використанням інтерактивних методів, зокрема — засобів мистецтва. Розглядаються різні форми творчості, котрі можна застосовувати у навчально-виховному процесі: образ, знак, звук, дотик, полісенсоричні відчуття, театральна гра. Зважаючи на свою специфіку, навчальна дисципліна буде викладатися із використанням результатів досліджень педагогіки, зокрема — методики педагогіки, психології творчості, арттерапії, мистецтвознавства. Курс матиме суттєве практичне спрямування, оскільки має на меті підготувати студентів до самостійної організації та проведення занять. Після оволодіння теоретичного

матеріалу головна увага приділятиметься практичному набуттю студентами навичок налагодження виховної взаємодії. Основою пізнання студентами окремих форм творчості буде їх власний досвід: виконання власних робіт із застосуванням засобів мистецтва, їх аналіз, ділення думками. Мета курсу — сформувати у студентів навик проведення занять із використанням інтерактивних методів, зокрема — засобів мистецтва.

Література

1. Алекс С., і Фопель К. В., *Не вчи мене, але дозволь мені вчитися. Інтерактивні ігри*, Свічадо, 2009.
2. Патріарша Катехитичні Комісія УГКЦ, *Навчаймося з радістю. Активні методи в катехизі*, Львів, 2004.

Методика підготовки до святого таїнства Покаяння

Курс розглядає методи підготовки до св. Таїнства Сповіді в чотирьох вимірах: біблійні основи, основні етапи підготовки, ключові догматичні й канонічні питання, сучасна обрядова форма. Така послідовність тем пропонує формувати уміння знаходити відповідні методи підготовки до цього таїнства. Курс інтегрально пов'язується з богословськими предметами, оскільки у таїнствах людині дано досвідчити все те, що вона пізнає у віровченні. Також курс переплітається з психологічними та педагогічними дисциплінами, які вивчають людину, її закономірності розвитку, відношення до Бога спільноти й довколишнього світу. Мета курсу — ознайомити студентів з біблійними основами, ключовими догматичними й канонічними питання, сучасною обрядовою формою та основними етапами підготовки до Сповіді.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів: Свічадо, 1999.
2. *Катехитичний правильник УГКЦ*, Львів: Свічадо, 1999.
3. *Інструкція щодо Причастя немовлят і дітей в УГКЦ*, Львів, 2015.

Методика катехизи дорослих

Предмет зосереджує увагу на потребі сьогодення — катехизації дорослих. Під час лекцій буде розглянуто різні моделі і досвід інших країн у цій ділянці праці. Адже сьогодні в більшості країнах катехиза дорослих стає пріоритетним завданням в пасторальній праці, але тут потрібний особливий підхід — катехиза дорослих повинна відповідати віку осіб, яких катехизують. Мета дисципліни — представити студентам особливості та специфіку катехизи дорослих осіб; моделі та досвід різних країн у ділянці катехизи дорослих, критерії для правильного вибору пасторальної праці з дорослими.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів: Свічадо, 1999.
2. Патріарша катехитична комісія, *Програма катехуменату для дорослих в УГКЦ*, Львів, 2014.
3. Післясинодальне апостольське повчання Святішого Отця Івана Павла II, Покликання і місія мирян «*Christifideles laici*», Львів: Місіонер, 2006.

Методика біблійної катехизи

Під час курсу студенти отримують практичний досвід підготовки і проведення молитовних читань Святого Письма. Мета курсу — це подання практичних методів та порад, які допоможуть правильно читати Святе Письмо, щоб Воно виховувало християнина чи християнську спільноту. Велику увагу буде приділено організації «Біблійних семінарів», завданням яких є приготувати провідників і аніматорів біблійних гуртків. Оскільки курс не зупиняється тільки на теоретичних аспектах «Біблійної катехизи», то очікуваними результатами передусім будуть спроможність і уміння студентів створити, зорганізувати і провадити конкретним біблійним гуртком. Курс має на меті представлення загального і органічного бачення використання Святого Письма у катехизі.

Література

1. Папська біблійна комісія, *Тлумачення Біблії в Церкві*, Львів: Свічадо, 2010.

2. С. Фаусті, *У школі Матея*, Львів: Свічадо, 2017.
3. о. Є. Станішевський, *Молитовне читання Святого Письма*, Львів, 2006.

Методика організації і проведення ЛХТ

Для виховного процесу молоді одним з найважливіших елементів є сприятливе середовище, у якому дитина почуватиметься зручно, поводитиметься без комплексів. Саме таким середовищем може стати літній християнський табір, у якому діти відпочиваючи в товаристві однолітків, разом проводячи час, бавлячись ігри, зможуть пізнати істинні цінності життя. Для вчителів і вихователів літній табір є чудовою нагодою передати дітям досвід життя в любові, радості і гармонії, досвід життя з Богом. Щоб табір організувати і провести належним чином, потрібно прикласти чимало зусиль та мати відповідні знання. Курс допоможе здобути знання і навиків праці у організації та проведенні таких таборів. Метою курсу є ознайомлення студентів із перевагами праці з дітьми та підлітками у літніх християнських таборах; подання базових знань у ділянці праці літніх християнських таборів; допомога у здобутті практичних навиків праці з дітьми у християнському таборі.

Література

1. Дуда Н., Козіброда А., Цюпа Л. *Моя мандрівка з Ісусом та друзями. Методичні матеріали для проведення літніх християнських таборів*, Львів: Свічадо, 2007.
2. Лоуен Д., Лоуен Е. *Наставник у християнському таборі*, Київ: Християнські молодіжні табори, 2006.
3. Мелько М., *На допомогу молодіжному лідеру*, Львів: Свічадо, 2007.

Методика катехизації дітей дошкільного віку

«Методика катехизації дітей дошкільного віку» є дисципліною катехитики, яка представляє вміння правильно підібрати і використати різного роду методичні засоби на катехитичних зустрічах з дітьми дошкільного віку. Метою курсу є представити студентам знання про методи катехизи дітей дошкільного віку, щоб за допомогою використання різних методологічних техно-

логій глибше опанувати катехитичну науку, а також забезпечити ефективність процесу катехизації. Навчити студентів правильно підбирати методологічні форми навчання та правильно відповідно до віку практично їх застосовувати.

Література

1. Патріарша катехитична комісія, *Слава Богові. Катехитичні матеріали для дошкільця для дітей 3-4 років*, Львів: Свічадо, 2007.
2. Патріарша катехитична комісія, *Бог любить нас. Посібник катехита*, Львів: Свічадо, 2014.
3. Патріарша катехитична комісія, *Я — Божя дитина. Катехитичний посібник для праці з дошкільнятами*, Львів: Свічадо, 2006.

Методика катехизації дітей молодшого шкільного віку (7–10 років)

Дисципліна представляє вміння правильно підібрати і використати різного роду методичні засоби на катехитичних зустрічах з дітьми молодшого шкільного віку. Метою курсу є представити студентам знання про методологію катехизи дітей молодшого шкільного віку, щоб за допомогою використання різних методологічних технологій глибше опанувати катехитичну науку, а також забезпечити ефективність процесу катехизації. Навчити студентів правильно підбирати методологічні форми навчання та правильно відповідно до віку практично їх застосовувати.

Література

1. *Загальний катехитичний довідник*, Львів: Свічадо, 1999.
2. *Серія катехитичних посібників «З нами Бог»*, Львів: Свічадо.

Методика організації парафіяльних спільнот

Дисципліна розглядає основну інформацію стосовно планування і проведення різних катехитичних і культурних заходів. Представляє техніки анімації вільного часу, релігійних свят, культурних урочистостей шляхом діяльності навчального і виховного характеру. Релігійні і національні святкування і фестивалі, проці, концерти з євангелізаційною метою. Мета дисципліни — допомогти студентам пізнати методологічні принципи організації захо-

дів дозвілля, подій і творчого проведення вільного часу на основі християнських цінностей. Допомогти катехитам і пасторальним працівникам сформувати навички планувати, проводити і звітувати про різні заходи у парафіяльній спільноті. Курс ознайомлює студентів з рухами, асоціаціями, організаціями та спільнотами в яких активно себе реалізують миряни, особливо молодь. Студенти ознайомляться з організаціями, які діють як в Україні так і за її межами. Цей курс дасть можливість побачити практичні питання діяльності християнських рухів, значення і необхідність апостоляту мирян і розвиток християнських організацій на базі документів Церкви.

Література

1. Львівська архієпархія УГКЦ, *Архієпархіальний собор «Наша парохія»*, Львів, 1998.
2. Комісія УГКЦ у справах мирян, *Покликані до спільноти*, Львів 2018.
3. Комісія УГКЦ у справах мирян, *Ідіть і ви в мій виноградник. Посібник для формації членів парафіяльних рад*, Львів, 2016.

Методика катехизації підлітків та молоді

Курс є спробою представити студентам методи катехизи для молоді. Церква дивиться на молодь як на «надію», усвідомлює, що ця частина суспільства — «великий виклик для майбутнього Церкви». Серцем молодіжної катехизи є виразна пропозиція Христа юнакові: «Йди за мною», звернена до усієї молоді. Молоді люди, є не тільки об'єктом катехизації, але і діяльним суб'єктом, активними учасниками євангелізації і творцями суспільного відновлення. Катехиза для молоді шукає відповіді на проблеми, потреби та запитання молодого покоління. Програма курсу ставить за мету ознайомлення студентів з актуальними методами катехизації молоді. Представлення і пояснення основних компонентів і аналіз цілей, методів, засобів засвоєння критеріїв і норм катехизації молодого покоління.

Література

1. Іван Павло II, *Покликання і місія мирян «Christifideles laici»*, Львів: Місіонер, 2006.
2. *Серія катехитичних посібників «З нами Бог»*, Львів: Свічадо.

Методика катехизації сім'ї

Сім'я є фундаментальною клітиною суспільства. Церква дбає про її мир і радість, щастя і безпеку в повсякденному житті. Дисципліна розглядає етичні основи життя в родині, готує катехитів для майбутньої роботи з етичними проблемами, які виникають в сімейному житті, у відносинах між сім'єю і церквою, державою, суспільством. Розглядає джерела життя християнської сім'ї, її роль і функції в Церкві та сучасному суспільстві. Поняття сім'ї та любові як фундаментальної сили, яка об'єднує родину. Розвиток, навчання і виховання дітей. Батьківство і материнство. Відповідні відносини батьків з дорослими дітьми. Обов'язок дітей поважати своїх батьків, бабусь і дідусів в сім'ї, родині та суспільстві.

Література

1. *Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації*, Львів: Свічадо, 2014.
2. *Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха»*, Львів: Свічадо, 2012.
3. Папа Франциск, *Апостольське післясинодальне повчання «Amoris Laetitia» (Радість любові)*.

Методика євангелізації

Євангелізувати – постійне завдання Церкви, яке доручив сам Христос: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи» (Мт 28,19). Протягом століть Церква була завжди вірна в проголошуванні Христового Євангелія. У курсі розглядаються основні поняття Євангелізації; біблійний аспект євангелізації (у Старому і Новому Завіті); Євангелізація та Історія Спасіння; розвиток Євангелізації до і після II Ватиканського Собору. Представляються фундаментальні виміри євангелізації в актуальному контексті суспільства і Церкви. Розглядається ситуацію, проблематику і напрямні євангелізації у церковній спільноті. Особлива увага в часі лекцій приділяється документам Церкви про Євангелізацію та рішенням Синоду Єпископів УГКЦ про Євангелізацію в УГКЦ. Курс ставить за мету теоретично і практично підготувати студентів до євангелізаційної діяльності. Розкрити сутність Євангелізації, які методи Церква вживає для Євангелізації, та основні Документи Церкви про Євангелізацію.

Література

1. *Документи Другого Ватиканського Собору: конституції, декрети, декларації*, Львів, Свічадо, 1914.
2. Папа Франциск. *Апостольське повчання «Радість Євангелія»*, Львів, Свічадо, 2014.
3. *Роль і місце мирян у Церкві. Роздуми і проект документу другої сесії патріяршого собору УГКЦ*, Синод єпископів УГКЦ, Львів, 1998.

Катехизація через засоби масової комунікації

Курс спрямований на опанування системи знань, що дає змогу зрозуміти, аналізувати, вповні використовувати соціальні комунікації у глобалізованому суспільстві для катехитичної діяльності. Засоби соціальної комунікації (або мас-медіа, ЗМІ) – це газети, брошури, журнали, кіно, радіо, телебачення, відео, компакт-диски, Інтернет та багато інших форм суспільного спілкування. В усіх сферах нашого щоденного життя більшою чи меншою мірою ними користуються, отримуючи інформацію, новини, аналіз подій, що загалом переросло у формування певного стилю життя – нової «інформаційної епохи». І медіа-простір став однією з найважливіших площин сьогодення. Тому, формування комунікативних знань, основ соціальної комунікації, вивчення документів Католицької Церкви про соціальну комунікацію – актуальне питання для духовно-пасторального виміру підготовки майбутніх душпастирів.

Література:

1. Кузнєцова О.Д., *Основи масової комунікації*, Львів: ЛДУ, 1996.
2. *Публіцистика і тенденції розвитку світу* / ред. Й. Лось. Львів: ЛДУ, 1999.
3. *Церква і соціальна комунікація. Найголовніші документи католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа* / упоряд. М. Перун, Львів: Видавництво УКУ, 2004.

Пасторальне богослов'я

Курс представляє студентам наукову рефлексію про рятуочу діяльність Церкви на землі. В рамках даного курсу висвітлюється

історія розвитку та сучасні концепції пасторального богослов'я. Особливу увагу присвячується місії та ключовим функціям Церкви. Відтак, розглядаються питання про форми та методи душпастирства в умовах сучасності, парафію та її функції, релігійні рухи та спільноти, мирян та форми апостоляту, основи харитативної діяльності Церкви, використання засобів масової інформації в душпастирстві.

Метою курсу є представлення теорії про рятуючу діяльність Церкви в світі. Опанувавши основні поняття в галузі пасторального богослов'я, запізнавшись, зокрема, з формами та методами душпастирської праці, функціями парафії, формами апостоляту мирян, основами харитативної діяльності Церкви, студент буде готовим до особливої та тісної співпраці з духовенством в процесі реалізації актуальних душпастирських завдань задля духовного добра Церкви та суспільства.

Література

1. *Duszpasterstwo specjalne* / ред. R. Kamiński, B. Drożdż, Lublin: Alta 2, 1998.
2. Kamiński R., *Duszpasterstwo w społeczeństwie pluralistycznym*, Lublin: KUL, 1997.
3. *Teologia pastoralna fundamentalna // Teologia pastoralna* / ред. R. Kamiński, т. 1-2:, Lublin: Alta 2, 2000-2002.

Богослов'я ікони та сакральне мистецтво

Курс знайомить студентів з основами сакрального мистецтва передусім східного християнства. Матеріал курсу розглядається через призму християнського храму та його богословського значення в усі періоди розвитку мистецтва. Курс знайомить студентів зі східно-християнським розумінням візуального образу. Особлива увага приділяється вивченню найважливіших богословських елементів ікони, основних символів та іконографічних типів східно-християнської ікони. Ікона розглядається як природне середовище духовності, особистого досвідчення богослов'я. Курс має на меті представити ікону, як важливу складову частину східно-християнського богослов'я. Ікона розглядається не як об'єкт уваги історії мистецтва, але як одна з можливостей мови

про Бога і до Бога. Під цим оглядом важливо показати ікону в контексті розвитку християнської догматики, літургії та духовності.

Література

1. Креховецький Я., *Богослов'я та духовність ікони*, Львів: Свічадо, 2005.
2. Лепакін В., *Ікона та іконічність*, Львів: Свічадо, 2001.
3. Шпідлік Т., Рупнік М. І., *Про що розповідає ікона*, Львів: Свічадо, 1999.

Покликання і місія мирян

Покликання людини у світлі християнського віровчення є з одного боку дією Бога, який кличе людину, та людини, яка відповідає на це покликання. Тому, можна говорити про покликання як богословсько-антропологічну дійсність. Даючи відповідь на Боже покликання, людина вступає у динаміку особистого зростання. Тож покликання є шляхом особистого зростання. На цьому шляху людина потребує допомоги, тож душпастирська праця над покликанням полягає в тому, щоб допомогти особі відкрити таємну власного покликання і відкриваючи її, віднайти власну ідентичність і осягнути інтеграцію особистості у Христі.

Метою дисципліни є вивчення богословських та антропологічних засад покликання людини і на їх основі вивчення та засвоєння методів душпастирського впливу на його плекання.

Література

1. *Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації*, Львів: Свічадо 2014.
2. Іван Павло II, *Покликання і місія мирян*, Львів: Місіонер, 1998.
3. *Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха»*. Львів: Свічадо, 2012.

Сучасний стан християнства в Україні і світі

Курс покликаний систематизувати знання, отримані студентами впродовж вивчення історії Церкви і богословських предметів. Метою курсу є роз'яснити, яким сьогодні є стан християнства в різних частинах світу, зокрема в Україні, та простежити передумови становлення сучасного стану. Курс складається з 10-ти тем: Ісус Христос і початки християнства, Католицька Церква Серед-

ньовіччя, Католицька Церква новітньої епохи, Церкви візантійської традиції, Східні не-ортодоксальні Церкви, Східні Католицькі Церкви, Протореформація, Німецька реформація і лютеранство, Швейцарська реформація і кальвінізм, Англійська реформація і англіканство, радикальна реформація, неопротестантизм. Особлива увага в курсі зосереджена на тих частинах християнства, які залишаються недостатньо вивченими дослідниками християнства.

Література

1. Шепетяк О., Історія релігій, Том 3, Жовква: Місіонер, 2019.
2. Кондратьєва І., *Давні Східні Церкви: ідентифікація, історія, сучасність*, Київ: ВД.
3. Саган О., *Вселенське православ'я: суть, історія, сучасний стан, Світ знань*, 2004.

Біоетика

У світлі вчення християнської моралі та богословського бачення людини як *створіння Божого*, ми намагатимемося дати відповідну *моральну оцінку* також і іншим явищам нашого часу, таким як: евтаназія, аборт, контрацепція, пренатальний діагноз, самогубство, гомосексуалізм, генетичні маніпуляції та ін. Розглянемо не лише критерії оцінки згаданих проблем, але і ширше поле їх зародження і можливий спосіб вирішення для збереження людської гідності та загальнолюдських та християнських цінностей. Мета дисципліни — розглянути окремі питання, пов'язані із медичним втручанням в організм людини, як наприклад: репродуктивні технології, трансплантація органів, використання стовбурових клітин у лікувальних цілях та ін.

Література

1. Chyrowicz B., *Bioetyka i ryzyko. Argument „równi pochyłej” w dyskusji wokół osiągnięć współczesnej genetyki*, Lublin, 2002.
2. Бойко І., *Біоетика*. Скрипти для студентів, Львів: УКУ, 2010.

Соціальне вчення Церкви

Дисципліна є ділянкою морального богослов'я, проте, вона широко використовує здобутки філософії, соціології, психоло-

гії чи екології. Представляє суспільний вимір життя християнина: покликання до життя в спільноті та відповідальність за неї. Католицька Церква, починаючи від Лева XIII та його енцикліки «Нові речі» (1891) активно реагує на всі суспільні події та явища у світі, даючи богословський аналіз різних соціальних питань, які хвилюють людину та цілі суспільства (робітниче питання, питання гідних умов праці та оплати за працю, побудова суспільного устрою на принципах солідарності, субсидіарності, спільного блага, турбота про сім'ю, екологічне питання і тд.). В Святому Письмі, в Традиції Церкви та сучасному християнському суспільному вченні Церкви християнин знаходить відповідь на запитання «як жити», щоб зреалізувати своє людське та християнське покликання на землі та «щоб мати життя вічне» (пор. Мт 19, 16).

Метою курсу є ознайомити з біблійно-богословським фундаментом соціального і морального вчення Церкви, оскільки на ньому базуються такі моральні принципи суспільного життя, як принцип солідарності, спільного блага, субсидіарності, справедливості, любові, свободи і правди. Спираючись на такому фундаменті, пам'ятаючи провідну ідею гідності і першості людської особи перед суспільством, курс має на мені дати вказівки щодо поведінки християн в конкретних суспільних ланках.

Література

1. *Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації*, Львів: Свічадо, 2014.
2. *Катехизм УГКЦ «Христос — наша Пасха»*, Львів: Свічадо, 2012.

Катехитична практика

Практика має формаційну та профорієнтаційну цінність для майбутнього катехита.

Інститут співпрацює з Єпархіальними катехитичними центрами, спільно вибираючи катехитичну школу для проведення практики.

Вид практики: навчально-виховна.

Задіяні особи: відповідальний за практику (викладач Інституту, який планує, організовує і координує практику); Директор

Єпархіального катехитичного центру; Катехити (ментори) для кожного студента.

Ця практика дозволяє студентам пізнати зсередини деякі осередки євангелізаційної діяльності Церкви.

Література

1. Дуда Н., Козіброда А., Цюпа Л. *Моя мандрівка з Ісусом та друзями. Методичні матеріали для проведення літніх християнських таборів*, Львів: Свічадо, 2007.
2. Лоуен Д., Лоуен Е. *Наставник у християнському таборі*, Київ: Християнські молодіжні табори, 2006.
3. Мелько М., *На допомогу молодіжному лідеру*, Львів: Свічадо, 2007.

Зміст

Формація катехитів.....	3
Профіль освітньої програми «Катехитика»	9
Кредитно-модульна структура програми.....	19
Анотації навчальних дисциплін	
1. Нормативні (обов'язкові) навчальні дисципліни	23
1.1. Цикл загальної підготовки.....	23
1.2. Цикл професійної підготовки.....	28
2. Вибіркові навчальні дисципліни.....	50
2.1. Цикл професійної підготовки.....	50

ПРОГРАМА ВИШКОЛУ КАТЕХИТІВ УГКЦ

Упорядник *Назар Дуда*

Обкладинка та художня редакція: *Олена Гижя*
Макет та верстка: *Юля Гаєвська*

Підп. до друку 20.07.2020 р. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Офс. друк.
Ум. друк. арк. 3,72
Тираж 2500
Видавець: Гижя Олена Ігорівна
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців:
Серія ЛВ № 59 від 26.07.2010
Друк: Видавництво «Компанія «Манускрипт»»
вул. Руська, 16/3, м. Львів, 79008, тел./факс: (032) 235-52-20.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державно-
го реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції
серія ДК № 3628 від 19. 11. 2009 р.